

[Wilhelm.]

Det mener vi nok kan lade sig gøre. Det mener vi også er nyttigt. Det svarer i det billede, jeg brugte, til at prøve at fortælle folk og vise folk, hvad en hajfisk er for én, og ikke komme med: det er måske nærmest et kæledyr, eller: den var nu sødere som lille, eller noget i den her retning, som man nok kunne få nogle forestillinger om ved at læse § 1 her.

Ordføreren for forslagsstillerne (Knud Jespersen) (DKP):

Jeg skal allerførst takke handelsministeren og de ordførere, der har været positive, enten over for indholdet eller også over for målsætningen. Naturligvis hilser jeg med tilfredshed, at man har spurgt monopoltilsynet, og jeg venter også med megen spænding på, om disse svar, der kommer, vil bekræfte det, vi har opfattet som virkeligheden, men er sikker på, at det vil bekræfte virkeligheden. Det vil jeg gerne sige med det samme.

Den virkelighed er jo dramatisk nok, uden at man behøver at overdramatisere den, og jeg synes, at den for så vidt bliver lidt overdramatiseret, dels af hr. Glensgård og dels af hr. Wilhelm nu her i sidste omgang. Der er nemlig ikke nogen illusioner fra vor side. For det første er det jo påvist, at der ikke står noget om, at monopoltilsynet skal sørge for nationalisering. Der er i udpræget grad gjort opmærksom på, at det er konkrete forslag. Det kunne sådan set også være et svar til hr. Wilhelm. Vi forestiller os aldeles ikke, at vi igennem et skærpet tilsyn kan få den totale og ubetingede kontrol. Hvis vi gjorde det, var nationalisering overflødig. For at sige det endnu en gang: vores virksomhed politisk er bundet sammen med det, man i SF har villet gøre til en hovedparole: »her og nu«, og så selve perspektivet. De to ting står ikke i modsætning til hinanden hos os, som de gør hos SF; jeg tror heller ikke, de gør det – eller de burde ikke gøre det – hos vensresocialisterne.

Men naturligvis har man da lov til – og det er flere af ordførerne der har gjort – at sætte spørgsmålstejn ved, om det skal være en 25 mill. kr. grænse. Jeg er da villig til at diskutere på grundlag af forslaget fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Men jeg er aldeles uvillig til at diskutere det, hr. Ole Olsen nævner f. eks. om § 4. Denne § 4 er næsten trukket direkte ud af debatten i LOs forretningsudvalg, repræsentantskab og kongresser. Men hr. Ole Olsen

er måske ikke særlig begejstret for den side af sagen. De ser på tingene på en lidt anden måde. Jeg er såmænd ikke sikker på, at jeg er enig med LO, men jeg synes, det er en fornuftig foranstaltning, de her peger på. Det er fornuftigt, også fordi det ikke er noget ukendt fænomen. Fordi det ikke er kendt af hr. Ole Olsen, kan det jo godt være kendt! Der er også folk, der bestrider, at Amerika er fundet, men det er faktisk fundet. Det ved man på forskellige leder og kanter.

Både handelsministeren og den socialdemokratiske ordfører siger, at de meget gerne vil være med til at overveje, om fornyelse er nødvendig, og der kan også ses på, om der er brug for forbedringer. Det ser jeg som noget positivt.

Hr. Ninn-Hansen siger, at de forandringer, der er nødvendige, det er liberalistiske forandringer. Ja men det er denne liberalisme, der har ført til – det kommer vi stærkere ind på under næste punkt – at man har fået et konkurrence-ufrit samfund; et samfund, hvor mere og mere magt koncentreret på færre hænder, hvor der laves aftaler på kryds og på tværs. Jeg hørte – og det forstår jeg godt, for det er jo en doktrin i det konservative folkeparti – at fællesmarkedet skal beskytte os imod monopolerne. Jeg har tidligere hørt, at det også skulle tage sig af de multinationale monopoler. De fleste i fællesmarkedet ved jo godt, at det ikke kan lade sig gøre, fordi de multinationale monopoler er dem, der bl. a. også dirigerer den økonomiske udviklingsvej i fællesmarkedet. Jeg synes, man skulle kigge lidt på, hvordan det ser ud dér, hvis man er interesseret i den side af sagen.

Hvad angår selve forslaget, så stillede jeg et spørgsmål til handelsministeren den 7. maj 1975, hvor det viste sig, at nogle af Danmarks største koncerner ikke var – og stadig ikke er – registrerede under monopoltilsynet som koncerner, men som enkeltfirmaer. Nu siger man altså, man har en god monopollov – det er en opfattelse, man kan have – og man sætter spørgsmålstejn ved, om vi skærper den. Ja, det gør vi, i to retninger. Vi ønsker nemlig, at de som koncerner skal kontrolleres, eller at der skal føres tilsyn. Det gælder ØK, A. P. Møller og F. L. Smidth, Korn- og Foderstofkompagniet, som ikke var registreret dengang hos monopoltilsynet. Men man kan også kigge på 30 andre. Jeg skal ikke bruge alle de 30 navne, men de er tilgængelige, og dem kan udvalget